

δίσιν τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῆς μεγάλης πλατείας τῆς Μητροπόλεως, φέρων μακρόν τι ξίφος καὶ πιστόλια εἰς τὸν ζωστήρα του. Οἱ ἔχοντες τότε ἀνάγκην αὐτοῦ διὰ νὰ ἐκδικήσωσιν ὕβριν τινὰ ἢ διὰ νὰ κορέσωσι μῖσός τις, τὸν εὕρισκον ἐκεῖ καὶ ποτὲ δὲν μετενόησαν, ἀναθέσαντες αὐτῷ τὴν ἐμπιστοσύνην των. Διηγοῦνται περὶ αὐτοῦ ἔκτακτα ἀνέκδοτα καὶ ἡ σταθερὰ ἀτιμωρησία του, μὲ ὅλον τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν φόνων του, καθίστα ὑποθετόν, ἀνευ ἀμφιβολίας, ὅτι καὶ αὕτῃ ἡ Κυβέρνησις μετεχειρίζετο τὸ θάρρος του ἄλλως τε, ἡ μεγάλη πληρωμὴ, τῆς ὁποίας ἡξιοῦτο εἰς τὰς ὑπηρεσίας του, δὲν ἐξέθετεν εἰς τὰς πληγὰς του παρὰ εὐγενῆ θύματα εἰς τρόπον ὥστε ἦτο διὰ τὸν λαὸν τῆς Μαδρίτης ὑποκείμενον ἄξιον θαυμασμοῦ μᾶλλον παρὰ τρόμου.

Ἐντοσούτῳ ὁ ὑπρέτης τοῦ δουλοῦ Σαντα-Κρουζ, ἔφθασεν εἰς τὴν διαμονὴν τοῦ Μάστρο-Πέτρου καὶ ἐκτύπη ἀρετὸν ἤδη χρόνον τὴν θύραν. Τέλος ἡ νοίχη

— Μάστρο-Πέτρο, τῷ εἶπε, 200 δίστηλα πρόκειται νὰ κερδίσης ταύτην τὴν νύκτα. Ἐπιθυμεῖς νὰ μὲ ἀκολουθήσης, ἀλλὰ νὰ σὲ δέσω τοὺς ὀφθαλμούς;

— Μετὰ χαρὰς, ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, λαμβάνων τὰ ὄπλα του.

Τότε ὁ Δομίγκος τῷ ἔδесе μανδύλιον περὶ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὸν ἀπήγαγεν, ὀδηγῶν αὐτὸν διὰ τοῦ βραχίονος.

Ὅταν ἔφθασαν καὶ τῷ ἀπέσπασαν τὴν ταινίαν, ἥτις τῷ ἐκάλυπτε τοὺς ὀφθαλμούς, ὁ Πέτρος εὐρέθη εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου ἦτο δεδεμένη ἡ Ἰσαβέλλα εἰς τὴν θέαν τοῦ ἐπιφόβου αὐτοῦ ἀνδρός καὶ τοῦ καθολοκληρίαν σχεδὸν κεκαλυμμένου ὑπὸ γενεῶν προσώπου του, ἡ δούκισσα ἐφρικίασεν ὑπὸ τρόμου.

— Δομίγκε, εἶπεν ὁ δούξ, ὅστις δὲν εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸ οἶκημα, ὕπαγε νὰ ἐμποδίσῃς τοὺς ἀνθρώπους μου νὰ κάμουν τὴν ταρχήν, ἥτις ἀκούεταί.

Ἐπειτα στραφεὶς πρὸς τὴν δούκισσαν.

— Ἦδὼν, Κυρία, ἐτοιμασθῆτε ν' ἀποθάνετε... Εἰς ἐσὲ δὲ, Μάστρο-Πέτρε, λέγω, ὅτι οὐδεὶς τῶν ὑπηρετῶν μου ἐτόλμησε νὰ τιμωρήσῃ τὴν δέσποινάν του, ἐγὼ δὲ δὲν ἔχω πλέον βραχίονα ῥωμαλαῖον, διὰ νὰ φέρω βεβαίαν πληγὴν. Ἐπομένως, βύθισε τὸ ξίφος τοῦτο εἰς τὴν σύζυγόν μου.

— Ἐξοχώτατε, ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, τεινάζων εἰς τὴν ἄκρην τοῦ δωματίου διὰ τοῦ ἐδικοῦ του τὸ ξίφος τοῦ γέροντος δουκὸς, φονεύω τοὺς ἀνδρας, καθόσον δύνανται ν' ἀντισταθῶσιν ἄλλὰ τὰς γυναῖκας τὰς προστατεύω. Θελήσατε νὰ λύσετε τὴν Κυρίαν, ἢ εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ φονεύσω πρῶτον ὑμᾶς, διὰ ν' ἀποκατασταθῶ διὰ τῆς προνοίας ταύτης εἰς τὴν θέσιν σας.

Προσβληθεὶς ἐκ τῶν λόγων τούτων καὶ τῆς αὐθαδείας, ὁ δούξ ἠθέλησε νὰ τρέξῃ πρὸς τὸ ξίφος του ἄλλ' ὁ Πέτρος ὤψωσε τὸ ἰδικόν του τῶσον ἵνα

ποφασιστικῶς, ῥιπτόμενος ἐνώπιον τοῦ γέροντος, ὥστε ἠναγκάσθῃ ἐκεῖνος νὰ ὑπακούσῃ.

— Τώρα, Κυρία, εἶπεν ὁ Πέτρος πλησιάζων τὴν Ἰσαβέλλαν, φύγετε ὑπάρχει μεταξωτὴ κλίμαξ εἰς τὸν ἐξώστην καὶ ἵππος ἐπισεσχαμένος σὰς περιμένει ἐπὶ τῆς μεγάλης πλατείας.

Ἡ Ἰσαβέλλα ἐν τούτοις δὲν ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς της καὶ ν' ἀποσπᾷ τὸ βλέμμα της ἀπὸ τοῦ γενναίου ἐκείνου ἀνδρός.

— Ἄ! βεβαίως, ἀπεκρίθη σύρων τὸ χειρόκτιόν του καὶ παρουσιάζων σημειωματάριον εἰς τὴν δούκισσαν. Ἐλησμονήσα νὰ σὰς δώσω τὸ μέσον νὰ μ' εὑρετε, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν θὰ λάβετε ἀκόμη ἀνάγκην τῶν βοηθειῶν μου.

Ἡ Ἰσαβέλλα ἔλαβε μηχανικῶς τὸ σημειωματάριον ῥίψασα ὅμως τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ Πέτρου, παρετήρησε δακτυλίδιον, ὕπερ ἔλαμπεν εἰς τὸν δάκτυλόν του.

— Ὑψιστε Θεέ! ἀνέκραξεν αὕτη, ἀναγνώριζουσα τὸν μαρκέσιον.

Ἐπειτα ἔφυγε δρομαίως.

Τέλος, ὅτε ἐνόμισεν ὅτι ἄφησε τὸν ἀρμόδιον καιρὸν εἰς τὴν δούκισσαν διὰ νὰ μὴ ροβῆται πλέον τὰς ἀναζητήσεις, ὁ ἐπίπλαστος δῆμιος ἐστράφη πρὸς τὸν γηραιὸν δούκα, ἀπολελιθὸν ἐκ τῆς υπερβολικῆς ζηλοτυπίας καὶ μανίας του.

— Κύριε δούξ, τῷ εἶπε, θελήσατε νὰ συγχωρήσετε τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον Πέτρον, ὅστις ἀπὸ ὑποχρέωσιν πρὸς ἐμὲ, περιπλανᾶται πρὸ μιᾶς ὥρας εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Μαδρίτης.

Καὶ ἔφυγεν ἐπιτηδεύων διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ τῆς Ἰσαβέλλης.

Ὁ δούξ Σαντα-Κρουζ ἐξεληθὼν ἐκ τῆς ληθαργίας του διὰ τῶν τελευταίων τούτων λόγων, συνήγαγε ταχέως τὸ ξίφος του καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸν ἐξώστην ἄλλ' ἡ κλίμαξ εἶχεν ἀποσπασθῇ καὶ δὲν ὑπῆρχεν οὐδεὶς εἰς τὴν ὁδόν.

Ὁ γέρον ἀπέθανεν ἐκ τοῦ θυμοῦ τὴν νύκτα, καὶ μὴνὰς τινας ἀργότερον, ὁ μαρκέσιος Βιλλεμπλάν, γενόμενος σύζυγος τῆς Ἰσαβέλλης, ἀνεχώρησε μετ' αὐτῆς εἰς Γαλλίαν, τῆς ὁποίας τὰ ἦθη ἔλαβον, ὡς ἐκεῖνα τῆς Ἰσπανίας, χαρακτῆρα οὐχὶ μὲν τόσον κανονικόν, ἀλλ' ὑποκριτικώτερον.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Α. Α.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ.

Η ΠΕΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΘΕΡΟΣ.

(Ὁρα σὺλλάδιον 7.)

Ἦτο ἡ 15 δεκεμβρίου τοῦ 1823. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη νεανικαὶ τινες ἐξηρμηνεῖαι φαντασίαι εἶχον ἐνερποπολήσει ἐπανάστασιν τῆς πατρίδος των. Μυστικὴ ἐταιρία εἶχε συγκροτηθῇ, ἐν ἣ κοῦφαι

νεανίαι ἐσχεδιάζαν, ἐν τῇ ἀνοίᾳ αὐτῶν, νέον διὰ τὴν Ῥωσσίαν πολιτικὸν ὀργανισμόν. Νάνοι βολόντες κατὰ νοῦν νὰ καταστρέψωσι τὸ ἔργον τοῦ γίγαντος. Ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μεγάλου δουκὸς Νικολάου παραίτησις ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῦ μεγάλου-δουκὸς Κωνσταντίνου ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ἡ κατάλληλος εὐκαιρία. Οἱ πλείστοι τῶν συνωμοτῶν ἀπατέλουν μέρος τῆς φρουρᾶς. Δὲν τοῖς ἤτο λοιπὸν δύσκολον νὰ ἐξαπατήσωσι τάγματά τινα, τὰ ὅποια χωρὶς νὰ τοὺς ἐννοήσωσι, συγκατετέθησαν νὰ παραταχθῶσιν εἰς μάχην ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Γερουσίας, ἀπέναντι αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀνδριάντος, ὁ τεταμένος τοῦ ὁποίου βραχίον δὲν ἠδύνατο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ ἐνδείξῃ εἰμὴ ἀπειλὴν τρομεράν. Πιστοὶ εἰς τὸ μάθημα, τὸ ὁποῖον τοῖς εἶχον δώσει, ἐκράυγαζον *Libat Kor-saitouitcha* (ἔχουν ὡς τὸ *Σύνταγμα*) νομίζοντες ὅτι ἐκράζον — Ζήτω ὁ Κωνσταντίνος (1), ὁ κατ' εὐθείαν κληρονόμος τοῦ ἀποβιώσαντος αὐτοκράτορος.

Ὀλέθριοι ἦσαν οἱ σκοποὶ τῶν συνωμοτῶν· ἐπρόκειτο, ῥιζηδὸν ἐξαφανίσαντες τὴν αὐτοκρατορικὴν οἰκογένειαν, προσωρινὴν νὰ συγκαροτήσωσι κυβέρνησιν, ὅπως λάβωσι καιρὸν νὰ σκεφθῶσι περὶ τῶν παριτέρω. Δυστυχῆς Ῥωσία! ἂν ἡ θεία Πρόνοια ἐπέτρεπε τὴν ἐπιτυχίαν συνομοσίας τοιαύτης! Εἶχον λησμονήσει ἐν τῇ τυφλότητι αὐτῶν, ὅτι ἐκεῖνος, οὗ ἡ χαλκίνη εἰκὼν ὑψοῦτο ἐκεί ἀπειλητικῇ, εἶχεν ἄλλοτε πατάξει ἀπροσάτως κινδυνωδεστέρους· ἐπαλάθοντο ὅτι οἱ *Στρατιῶται*, οἱ παριτωριανοὶ οὗτοι τῆς Ἀρκτου, εἶχον συντριβῇ ὑπὸ τῆς ἰσχυρᾶς αὐτοῦ χειρὸς, ὅτι ἐκεῖνος, καθ' οὗ τοσούτον ἀρρόνως ὕψουν φωνὴν στασιαστικὴν, σιδηρὰν εἶχεν, ὥς ὁ προπατωρ αὐτοῦ, τὴν ψυχὴν.

Ἄλλα λαβὼν γνῶσιν τῶν διατρέχοντων, ὁ αὐτοκράτωρ ἐξέρχεται τῶν ἀνακτόρων του παρακολουθούμενος ὑπὸ εὐαριθμῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, διευθύνεται ταχέως πρὸς τὸ μέρος τῆς στάσεως, ὅληρον ἄλλως ἀπέχον. Ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς, ἤσυχος καὶ μὴ τὸ μέτωπον σοβαρὸν παρουσιάζεται ἐνώπιον τῶν στασιαστῶν. Οἱ στρατιῶται δειλιάσαντες ἔνεκα τῆς ἀπροσδοκήτου ταύτης ἐμφανίσεως, ἥτις δὲν συμπεριλαμβάνετο ἐν τῇ προγράμματι τῶν συνωμοτῶν, μένουσιν ἄφωνοι ἐπὶ στιγμὴν, δὲν ἐπισθοδρομοῦν ὅμως. Εἷς τῶν ἀρχηγῶν τῆς στάσεως ταύτης, ὡς μηχανώδης προβαίνει, μὲ πιστόλιον εἰς τὴν χεῖρα, πυροβολεῖ ἐκ τοῦ σύργγος καθ' ἑνὸς τῶν πρώτων σωματοφυλάκων τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ὁ κόμης Μιλοραδόβιτς πίπτει καιρίως πληρωθεὶς πλησίον τοῦ ἡγεμόνος

του. Ὁ αὐτοκράτωρ τότε προχωρεῖ, καὶ ἡ σοβαρὴ καὶ διάτορος αὐτοῦ φωνὴ κάμνει τοὺς στασιαστάς νὰ ὠχριάσωσιν, οὐδὲν ἤττον ὅμως ἐμμένουσιν εἰς τὴν θέσιν των. Τὴν στιγμὴν ταύτην φθάνει ἀπὸ ρυτῆρος· ἐλαύνον τὸ πιστόν τοῦ Ἀπραξίνου τάγμα, ὅπερ ἀρχίζει γενικὸν πυροβολισμόν, τὸ πυροβολικὸν ἔπεται κατὰ πόδας, καὶ, πρὶν ὁ ἥλιος δύσῃ, ἡ στάσις εἶχε καταπνιγῇ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῆς ἦσαν σιδηροδέσμιαι.

Ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος εἶναι πεπροικισμένος μὲ ἐνέργειαν χαρακτῆρος καὶ θετικὸν πνεῦμα, ἄξια ὄντως τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ δυνάμεως. Ἡ ψυχὴ του ἔχει βαφὴν ἀρχαϊκὴν, καὶ, ἂν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκφρασθῶμεν οὕτω, εἶναι χαλκίνη, ὡς ὁ ἀνδριὰς τοῦ προπατορὸς του. Δι' αὐτὸν, τὰ δίκαια τοῦ ἡγεμόνος δὲν εἶναι παρ' αὐστηρὰ σχέσις καθηκόντων συνοδεύουσα αὐτὰ· ἐν ὑπερασπίσει τὰ πρῶτα, δὲν ἐλλείπει ἀπὸ τὰ δεύτερα.

Εἶδομεν τὸν ἡγεμόνα τοῦτον ἀπέναντι τῆς στρατιωτικῆς στάσεως τῆς 14 δεκεμβρίου. Ἰδοὺ, ἐξ ἑτῆ βραδύτερον, ἀπαντῶμεν αὐτὸν ἀπέναντι ἑτέρας στάσεως, ταύτης ὅμως κινδυνωδεστέρης, καθὼς γεννηθείσα· οὐχὶ ἐπιπολαίως, ἥδη ἄλλ' ἐκ τῶν σπλάγγων τοῦ τυφλουμένου ὑπὸ τῆς ἀμαθείας καὶ τῶν προλήψεων λαοῦ, τῆς στάσεως λέγομεν, τοῦ ἰουλίου τοῦ 1831.

Ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως πλατεία τοῦ Σανόι, (ἀγορὰ λαχάνων) εἶναι μία τῶν πολυπληθεστέρων. Πλήθει ὑποστέγων ἀγορῶν, μικρῶν ξενοδοχείων, καπηλείων καὶ ἐργαστηρίων διαφόρων, τὰ ὅποια προκαλοῦν κίνησιν διηνεκῇ. Οἱ μουζίκαι (οἱ χωρικοὶ) εἶναι ἐνταῦθα παμπληθεῖς. Καὶ δὴ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1831, τοῦ ἔτους δηλ. τῆς πολωνικῆς ἐπαναστάσεως, ἡ χολέρα ἐμάστιζε σκληρῶς τὴν Πετρούπολιν, καὶ ὁ λαὸς, ἀποδεκατιζόμενος ὑπὸ τῆς συμφορᾶς ταύτης τῆς ἀδιοράτου, ἦς τὴν αἰτίαν ἠγνόει (1), ἀποθαρρύνθη, καὶ περιπεσὼν εἰς ἀπόγνωσιν, ἤρχισεν, ἐν τῇ ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, νὰ ὑποπτεύῃ δηλητηρίασιν. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν οἱ γερμανοὶ ἰατροὶ, κατόπιν δὲ οἱ πολωνοὶ ἠτιάθησαν. Μετ' οὐ πολὺ ὁ ἐρεθισμὸς ἀπέπτυσεν πάντα χαλινόν. Συναθρο σθέντες λοιπὸν ἐπὶ τᾶς περὶ ἧς ὁ λόγος πλατείας, ὁ λαὸς ὠπλίσθη τὸν πέλεκυν, τὸ τρομερὸν τοῦτο ὅπλον, τὸ ὅποῖον ὁ χωρικὸς ῥώσος ἀείποτε εὐρίσκει κρεμάμενον ἐπὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Κραυγαὶ θανάτου ἐπληξαν τοὺς ἀέρας, καὶ ὁ φόβος διεδόθη καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν.

Ὁ αὐτοκράτωρ μανθάνει τὸν ἀναθρασμόν τοῦτον, ἐπιβαίνει ὀχλήματός τινος καὶ ὡς κεραυνὸς ἐξικνεῖται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σταδιώδους ὄχλου. Καταβάς δὲ ἀμέσως τοῦ ὀχλήματος, πηδᾷ ἐπὶ κλίμακος ἐκκλησίας τινὸς, καὶ ἐκείθεν ὑπερέχων διὰ τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοῦ ἀναστήματος τοῦ κυματοῦντος λαοῦ· — Αἶ! κραυγάζει μὲ φωνὴν τρέμουσαν ὑπὸ τῆς

(1) Ἡ λέξις *constitution* (σύνταγμα), δὲν ἔχει ἀντίστοιχον εἰς τὴν Ῥωσικὴν γλῶσσαν, ὅθεν δὲν τὴν εἶχον ἐννοήσει οἱ στρατιῶται, οἵτινες, κακῶς αὐτὴν προφέροντες, τὴν ἐξηλάμβανον φυσικῶς ὡς τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου, θηλυκευθὲν κατὰ τὸ Ῥωσικὸν ἔθος.

(1) Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποθνησκόντων ἀνέβη μὲχρι τῶν 1500 ἀτόμων καθ' ἐκάστην ἐπὶ πληθυσμοῦ 450,000 ψυχῶν.

συγκινήσεως, δὲν εἶθε λοιπὸν πλέον τὰ τέκνα τῆς εὐσεβοῦς καὶ ἀγίας Ρώσσιος; . . . Πῶς! ἐπανίστασθε κατὰ τοῦ Θεοῦ! . . . Ἐπανέλθετε εἰς αὐτοὺς, ἀδελφοί! Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ πατάσων ἡμᾶς· προσπέτωμεν καὶ δεηθώμεν αὐτοῦ μετὰ συντριβῆς ἵν' ἀποστρέφῃ τὴν ἐπισκεψάσαν κατὰ τῆς πατρίδος μας συμφορὰν.

Καὶ τῷ λόγῳ τὰ ἔργα συνάπτων, ὁ αὐτοκράτωρ ἔκλινε γόνυ, καὶ ἅμα μιμούμενος τὸ παράδειγμα του, ἅπας ὁ λαὸς προσέπεσεν ἐπὶ τοῦ εὐδρύου.

Ἐπανερχόμεθα.

Ἡ πλατεία τῆς Γερουσίας συνέχεται τῇ τοῦ Ναυαρχείου, ἧς παράρτημα πραγματικῶς εἶναι. Ἀκολουθήσωμεν τὸ ἀνθηρὸν προτείχιμα καὶ τὴν πρασινίζουσαν τῶν φιλυρῶν ζώνην τὴν περικυκλοῦσαν τὰς οἰκίας τῶν ναυτικῶν· καὶ, ἀφέντες πρὸς τὰ δεξιὰ ἡμῶν τὸν περικαλλῆτον Ἁγίου Ἰσάκ· νῆδον μὲ τὸν γιγάντιον αὐτοῦ θόλον, τὰ κωδωνοστασία αὐτοῦ τὰ ἐπίχρυσα, τὰ τέσσαρα αὐτοῦ ὀρειχάλκινα πατώματα καὶ τὰς πορφύρας· στήλας, χωρήσωμεν πρὸς τὴν πλατεῖαν τῶν ἀνακτόρων συνεχομένην μετὰ τῆς πλατείας τοῦ ναυαρχείου. Εἵμεθα ἀπέναντι τῆς Ἀλεξάνδρου στήλης, μονολίθου γιγαντιαίου, τὸν ὅποιον ὁ Γάλλος ἀρχιτέκτων Μοντφερνάνδος ἀπέκοψε τῶν γρανιτῶδων λατομείων τῆς Φιλανδίας, καὶ τὸν ὅποιον ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος καθιέρωσεν εἰς μνήμην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Αὐο. Βλέπων τις τὴν ὑπερμεγέθη ταύτην ἐκ γρανίτου καὶ ὀρειχάλκου στήλην ὑψομένην ἀπέναντι τῆς κατοικίας τῶν καيسάρων, θὰ τὴν ἐξελάβανεν, ὡς κολοσσαῖον μνημεῖον τῆς ἐποχῆς τῶν τιτάνων. Ἄπαντα τὰ ῥωσικὰ μνημεῖα ἔχουσιν ἀναλογίας γιγαντιαίας.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐνεκαίνισθη τὸν αὐγούστον τοῦ 1834 ἔτους, ἐπὶ παρουσίᾳ ἑκατὸν χιλιάδων στρατιωτῶν, ἐν οἷς εἶχον προσκληθῇ ὅλοι οἱ ἀπόμαχοι τῶν 1812, 1813 καὶ 1814.

Ἦν λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος διὰ τοὺς Ῥώσους ἡ ἡμέρα ἐκείνη τῆς ἐπισήμου ταύτης ἐγκαίνιας, ἡμέρα ὅμως θλιβερωτάτη διὰ τοὺς Γάλλους, οὓς ἡ τύχη εἶχεν ὠθήσει πρὸς τὴν ἀπομεμακρυσμένην ταύτην γῆν, διότι ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν τὰς συμφορὰς τῆς πατρίδος των. Εἶναι ἐνθύμησις βαρύνουσα αἰετοπετὸ τὸ στηθεὸς αὐτῶν, ἀλλὰ, τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἀπέναντι τῆς πρὸς τὴν μὴν τοῦ νικητοῦ ταύτης ἐορτῆς, κατεπνίγετο.

Καὶ ὅμως, ὡς τὸ εἶπωμεν ἐλευθέρως, πολὺ ἀπέχρυσιν οἱ Ῥώσοι εἰς τὸ ν' ἀλαζονεύωνται διὰ τὸν θρίαμβον ἐκεῖνον, καὶ ὁ ἡττηθεὶς μέγας στρατηγὸς δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ ᾔναι δι' αὐτοὺς τὸ ἀντικείμενον εἰλικρινοῦς θαυμασμοῦ. Ἡ εἰκὼν τοῦ Ναπολέοντος κοσμεῖ τὰς οἰκίας τῶν πανταχοῦ τὴν ἀπαντᾷ τις, καὶ εἰς τοὺς πολυτελεστέρους τῶν μεγιστάνων οἴκους, καὶ εἰς τὰς πενιχροτέρας καλὸς τῶν χωρικῶν (Ἰσβαί). Δὲν ὑπάρχει παιδίον τῶν ῥωσικῶν χωρίων, εἰς τὸ ὅποιον τὸ ὄνομα τοῦ Ναπολέοντος νὰ μὴ ᾔναι οἰκεῖον. Ἡ ἐνθύμησις τῶν Γάλλων τοῦ 1812 διέμεγεν ἄνευ πει-

ρίας εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἐξόχου τούτου λαοῦ.

— Τί σημαίνει εἰς τὸ γαλλικὸν ἡ λέξις **Kamérad**; μὰς ἠρώτησέ ποτε μικρέμπορος τις τεῖου, τὸν ὅποιον ἔτυχε νὰ ἔχωμεν συνοδοιπόρον κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς Μόσχας.

— Θέλεις νὰ εἴπῃς **camarade**, ἀναμφιβόλως;

— Μάλιστα, κύριε, **camerad**, ἀπεκρίθη προσπαθὼν νὰ μιμηθῇ τὴν προφορὰν.

Ἐκαστος ἐννοεῖ πόσον ἀφελὴς μὰς ἐφάνη ἡ ἐρώτησίς του.

— Διὰ τί κάμνεις αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν;

— Διότι, κατὰ τὰ 1812, οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός μου Γάλλοι στρατιῶται μὲ ἐλάβανον εἰς τὰ γόνατά των (ἤμην τότε μικρὸν παιδίον) καλοῦντές με νέον των σύντροπον (**camarade**).

— Καὶ τί ἐνθύμησιν διετήρησες διὰ τοὺς Γάλλους ἐκεῖνους; Οἱ γονεῖς σου εἶχόν τι νὰ παραπονεθῶν ἀπὸ αὐτούς.

— Ὡ! ὄχι, κύριε, ἦσαν καλοὶ σύντροφοι (**dobri-lioudi**, καλοὶ ἄνθρωποι)· δὲν μὰς ἔκαμν τίποτε κακὸν ἀπ' ἐναντίας.

Ἡ τελευταία αὕτη λέξις μὰς ἐφάνη ἀπλοϊκὴ.

Τὰ χειμερινὰ ἀνάκτορα συνήθως κατοικία τῶν ἡγεμόνων τῆς Ῥωσσίας, χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ 1754. Οὐδὲν εἶναι καινὸν ἐν Πετρούπολει. Τὸ παρικαλλὲς τοῦτο παλάτιον ἐκτίσθη κατὰ διαταγὴν τῆς αὐτοκρατορίσσης Ἐλισάβετ καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κόμητος Ραστελλίου, ἐνὸς τῶν ἐμπειροτέρων ἰταλῶν ἀρχιτεκτόνων τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, ἐπεριχώθη δὲ κατὰ τὸ 1762. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο σχηματίζει ὑπερμεγέθους παραλληλόγραμμον, ἔχον 65 πῆχων μῆκος ἐπὶ 50 πλάτους. Παρεκτείνεται ἐπὶ τοῦ Νέβα ποταμοῦ καὶ ἀντιμετωπίζει τὸ φρούριον, τὸ ὅποιον ὑψοῦται ἐπὶ τῆς ἀντικειμένης ὄχθης, σοβαρὸν καὶ σιωπηλὸν ἀπέναντι τῆς ζωῆς καὶ λαμπρᾶς πόλεως (1).

Ὁ πρῶτος ὅροφος τοῦ χειμερινοῦ παλατιοῦ εἶναι καθιερωμένος εἰς τὰς τελετὰς τῆς αὐλῆς, τὰς ἐορτὰς, τοὺς χοροὺς. Φθάνει τις εἰς αὐτὸ διὰ πλατείας μαρμαρινῆς κλίμακος, προωρισμένης διὰ τοὺς πρέσβεις καὶ τοὺς τιτλοφόρους τῆς αὐτοκρατορίας κατὰ τὰς ἡμέρας μεγάλης ὑποδοχῆς. Ἀλλ' ἐπίσης διὰ τῆς κλίμακος ταύτης πάντοτε καὶ ὁ λαὸς ὑποδέχεται ὅπως παρευρεθῇ τὴν α'. Ἰαννουαρίου εἰς τὴν ἀφασπερίδα τὴν ὁποίαν τῷ δίδει ὁ αὐτοκράτωρ, διότι ὁ αὐτοκράτωρ εἶναι ὁ ἀρχηγός, ὁ πατριάρχης τῆς μεγάλης ῥωσικῆς οικογενείας, καὶ πολὺ φυσικὸν εἶναι τὸ νὰ δέχεται τὰ τέκνα του εἰς τὸν οἶκόν του ἅπας τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους. Τὴν ἐσπέραν λοιπὸν τῆς α'. Ἰαννουαρίου, τὸ παλά-

(1) Ἐν τῷ περιβόλῳ αὐτοῦ βλέπει τις τὴν οἰκίαν Πέτρου τοῦ Μεγάλου καὶ τοὺς τάφους τῶν ῥωσῶν ἡγεμόνων, τοὺς ὁποίους περιλαμβάνουσι τὰ ὑπόγεια τῆς ἐκκλησίας. Ἐν τῷ φρουρίῳ εὐρίσκοντι ἐπίσης καὶ τὸ Θεσχυροφυλάκιον καὶ τὸ Νομισματοκοπεῖον.

τιὸν ἄκτινοβολεῖ δι' ὅλης τῆς λάμψεώς του, κο-
σμεῖται δι' ὅλων τῶν θαυμασιῶν του, πληροῦται
δι' ὅλων τῶν ἁρμονιῶν του, καὶ μετ' ὀλίγον εὐ-
γενεῖς μετ' ἀστῶν, χειρῶνακτες μετ' ἐμπόρων,
στρατιῶται μετὰ χωρικῶν πλημμυροῦν ὁμοθυμα-
δὸν τὰ ἀνάκτορα. Ὁ λαὸς ἅπας προσκλεῖται, καὶ
ὁ λαὸς ἅπας φιλοτιμεῖται νὰ μὴ φανῇ ὅτι ἐλλεί-
πει εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην. Ἐπέκεινα τῶν ἐ-
ξήκοντα χιλιάδων ἀτόμων διεισδύουσι κατὰ τὴν
ἐσπέραν ταύτην εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν κατοικίαν,
ὅπου ὁ ἡγεμὼν, ἐν μεγάλῃ στολῇ, συνοδευόμενος
ὑπ' ὅλης τῆς αὐλῆς ἐν ἐπισήμῳ στολῇ καὶ αὐτῆς,
διασχίζει τὰ πολυπληθῆ κύματα τοῦ περιέργου
τούτου καὶ προσφιλοῦς ὁμίλου. Σταματᾷ ἔμπρο-
σθεν τῶν συστάσεων τὰς ὁποίας σχηματίζουν, καὶ
συνδιαλέγεται μὲ τοὺς ταπεινότερους τοῦ ὄχλου,
οἵτινες ἀποκρίνονται αὐτῷ εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν. Ἐν-
νοεῖ καλῶς ὁ ἡγεμὼν οὗτος ὅτι εἰς αὐτὸν συγκεν-
τροῦται ἅπαντα ἡ ἰσχὺς τοῦ λαοῦ τούτου, οὗ εἶναι
ὁ κραταῖος κηδεμὼν.

Ἀν ἐξαίρεση τις τετριμμένη, ἐσχισμένα τινὰ
τριχάπτα, ἴσως δὲ καὶ τινὰς διφθέρας, οὐδέποτε,
εἰς τὸν χορὸν τῆς ἀ. Ἰαννουαρίου, οὐδεμία ἐπι-
συμβαίνει ἀταξία, καὶ τοὶ πλεόν τῶν δέκα ἢ
δώδεκα χιλιάδων ἀτόμων συσσωρεύονται συγχρό-
νως, ὁ δὲ ἀριθμὸς οὗτος ἀνανεοῦται σχεδὸν κατὰ
πᾶσαν τῆς νυκτὸς ὥραν.

Τὸ Ἑρμητήριον (1) συνέχεται τοῖς ἀνακτόροις
τοῖς χειμερινοῖς, ἢ μάλλον ἀποτελεῖ μέρος αὐτῶν,
καὶ τοὶ ἡ ἐξωτερικὴ αὐτοῦ οἰκοδομὴ εἶναι μετα-
γενεστέρα καὶ δὲν παρίστανται παρὰ κομψὴν ἀντίτα-
ξιν τῶν κολοσσίων τοῦ πρώτου ἀναλογιῶν. Τὸ
παλάτιον τοῦτο ὀφείλει τὸ ὄνομά του εἰς τὸν ὃν
ἔλαβε παρὰ τῆς αὐτοκρατορίας Αἰκατερίνης
προορισμὸν, ἥτις ὠκοδομήσατο ἀναχωρητήριον ἱ-
διαίτερον, ἔθνα ἀποβάλλουσα τὸ ἐξωτερικὸν τῆς ἡ-
γεμονείας μεγαλεῖον καὶ τὰ ἐπακόλουθα τῆς δυ-
νάμεως, ἀπλὴ οἰκοδόσποινα, ἤρχετο, χαρίεσσα
καὶ πνευματώδης, καὶ εἰς τὰς αἰθούσας αὐτῆς ὑ-
πεδέχετο συναναστροφὰς τῆς ἐκλογῆς τῆς, τὰς ὁ-
ποίας ἐτίμα μὲ τὴν ἰδιαιτέραν τῆς εὐνοίαν· ἐκεῖ
τὸ πνεῦμα ἦν ἡ ἡμερησία διάταξις. Κανονισμὸς
τοιχοκολλημένος περιέγραφε τοὺς ὅρους εἰς οὓς ὑπε-
βάλλοντο οἱ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐστιατορίου εὐ-
νοούμενοι ξένοι, καὶ ἀλοιόμενον εἰς ἐκείνους, οἱ ὁ-
ποιοὶ καθίσταντο ἔνοχοι παραβάσεως! Πάραυτα
συνεκροτεῖτο δικαστήριον, ἀνέκκλητον δικαστήριον,
καὶ ὁ πταίστης κατεδικάζετο ἀνηλεῶς εἰς ἀποστή-
θισιν δὲν ἡξεύρω πόσων στίχων κακῆς τινος μετα-
φράσεως τοῦ *Τηλεμάχου* τοῦ Φενελῶνος.

Πολλὰ διηγούνται ἀνέκδοτα περὶ τῆς ἐντελοῦς
ἀκριβεῖς καὶ τῆς λεπτῆς ἱκανοποιήσεως, τὰς ὁ-
ποίας μετεχειρίζετο ἡ αὐτοκρατορίσσα Αἰκατερί-
να. Ἰδοὺ ἐν ἐξ αὐτῶν, τὸ ὁποῖον ἡκούσαμεν παρὰ

τοῦ πρίγκιπος Ἀλεξάνδρου Γαλιτζίου παραδεδωμέ-
μενον, ὅστις ὑπῆρξεν ἀκόλουθος τῆς ἡγεμονί-
δος ταύτης. Διαρκούντος τοῦ πολέμου, ὅστις ὑπέ-
βαλεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ῥωσσίας τὴν Ταυρι-
κὴν Χερσονήσον, γενναῖός τις στρατιωτικὸς, ὅς-
τις τὰ μέγιστα ἐπεθύμει τὸν σταυρὸν τοῦ ἁγίου
Βλαδιμίρου, διακριθεὶς κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ
Οττκάωρ, δὲν ἔλαβε πρὸς ἀνταμοιβήν, παρὰ ξίφος
τιμῆς. Βαθέως ἐλυπήθη διὰ τὴν ψεύσιν ταύτην τῆς
ἐλπίδος του· οὐδὲν ἤττον ὅμως, διπλασιάσας τὴν
γενναϊότητά του, ὁ αὐτὸς ἀξιώματικὸς δὲν ἐβρά-
δυνε νὰ διακριθῇ αὐθις ἐπὶ ἀνδραγαθήμασι καὶ ἡ-
δὴ ἐξητήθη ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ παράσημον. Ἀλλ' εἴτε
ἐνεκα λάθους περὶ τὰ ἐγγράφα, εἴτε ἐνεκα οἰασθῆ-
ποτε ἄλλης αἰτίας, καὶ πάλιν τῷ ἀπεδόθη ξίφος
τιμῆς. Ἠγανάκτησε διὰ τοῦτο, καὶ περαιωθέντος
τοῦ πολέμου, ἦλθεν εἰς Πετροῦπολιν, ἐξαίτησόμενος
ἀκρόασιν τινα παρὰ τῆς αὐτοκρατορίσσης, ἥτις καὶ
τὸν ἐδέχθη μετὰ φιλοφροσύνης, ἀφοῦ δὲ ἐπῆνεσε
τὴν ἀνδρίαν του, τὸν ἠρώτησε τί ἡδύνατο νὰ πρά-
ξῃ ὑπὲρ αὐτοῦ.

— Ἡ Μεγαλειότης Σου, ἀπεκρίνατο ὁ ἀξίωμα-
τικὸς οὗτος, δις ἤδη μὲ ἐτίμησες μὲ ἐνδείξεις τῆς
εὐνοίας Σου· φοβοῦμαι δὲ μόνον μήπως, διαβιβά-
ζουσά μοι ξίφος τιμῆς, ἐλησμονήσῃς ὅτι εἶχον ἤδη
λάβει καὶ ἕτερον παρὰ τῆς καλοκαγαθίας Σου.
Εἶναι λοιπὸν δύσκολον νὰ μεταχειρίζωμαι δύο ξίφη
συγχρόνως.

— Διόλου, κύριε, δὲν τὸ ἐλησμονήσῃς. Ἀλλὰ
βλέπω ὅτι ἡμέλησαν νὰ σοῦ ἐξηγήσουν τὸν σκο-
πὸν μου· θὰ τὸ κάμω λοιπὸν ἐγὼ αὐτῇ· σοῦ ἔστει-
λα, κύριε, δύο ξίφη, διὰ νὰ τὰ θέσῃς γιὰστί ἐν
τῇ ὀπλοθήκῃ σου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σὲ διατάττω
νὰ πράξῃς ἀπὸ σήμερον. Ἔσται τοῦτο διὰ τοὺς
ἀπογόνους σου, ἐνθύμησις τῆς καλῆς σου δια-
γωγῆς.

Εἶναι ἀνωφελὲς νὰ προσθέσωμεν ὅτι τῇ ἐπύριον
ὁ γενναῖος ἀξιώματικὸς ἔλαβε τὸν τόσῳ ἐπιθυμη-
τὸν σταυρὸν τοῦ ἁγίου Βλαδιμίρου.

Τὸ μέγα τοῦτο καὶ θαυμαστὸν χειμερινὸν ἀνά-
κτορον, οὗ τὸ Ἑρμητήριον δὲν εἶναι ὡς εἶδομεν,
παρὰ κομψὸν τι παράρτημα ἐγένετο παρανάλωμα
τοῦ πυρὸς κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1837, ἐν μηνὶ δε-
κεμβρίῳ, παγετώδους ψύχους ἐπικρατούντος. Ἐξερ-
βάγη δὲ τὸ πῦρ περὶ τὴν δεκάτην τῆς ἐσπέρας ὥραν.

Εἰς τὰς ἀντηχησάσας αἰφῶνης καὶ ὅλας τῆς
πόλεως τὰς ὁδοὺς κραυγὰς, *Τὸ χειμερινὸν παλά-
τιον καίεται!* ἡ φράσις διεδόθη καὶ ὅλα τὰ μέρη.
Ἐν μιᾷ στιγμῇ, ὁ λαὸς ἐπλήρωσε τὴν ἀπέραντον
πλατεῖαν, καὶ αἱ ἀντλία ἐφθασαν πανταχόθεν. Αἱ
φλόγες ἐξήρχοντο συγχρόνως ἐξ ὅλων τῶν παρα-
θύρων τῆς ἀνω ὁροφῆς, ὡς οἱ ὕελοι ἔτρισον συν-
τριβόμενοι, καὶ ἐσχημάτιζον ἀπείσιον στέμμα ἐπὶ
τοῦ μετώπου τῆς οἰκοδομῆς. Τὰ ὑπερέχοντα
τοῦ περιζώματος ἀγάλματα ἐφαίνοντο ζωογονού-
μενα διὰ τῆς κινήσεως τῶν φλογῶν καὶ αἱ μέ-
λαναι αὐτῶν νύμφαι παρίστανον εἰς τὰ ἐκπελη-

(1) Περιέχει μουσεῖον εἰκονογραφικῶν δικαίως
ἀνομαστὸν καὶ ἅπανσαν τὴν Εὐρώπην.

γμένα βλέμματα κύκλον δαιμόνων καταχθονίων ὀρχουμένων ἐν τῷ μέσῳ τῆς πυρκαϊᾶς.

Ὁ αὐτοκράτωρ διεύθυνεν αὐτοπροσώπως τὰς πρὸς κατὰσβεσιν ἐργασίας. Ἄπαντες οἱ τῆς ἀπεράντου ταύτης διαμονῆς κάτοικοι (1), καταληφθέντες ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ἐσώθησαν. Μία ἐν τούτοις τῶν κυριῶν τῆς τιμῆς, βαρέως ἀσθενούσα, εἶχε μείνει εἰς τὴν κλίνην αὐτῆς· ἀλλ' ἡ αὐτοκρατορίσσι εἶπεν ὅτι δὲν ἤθελεν ἀφήσει τὸ παλάτιον παρ' αὐοῦ ἡ ἀσθενὴς ἤθελε τεθῆ ἐν τόπῳ ἀσφαλείας.

Καθ' ἣν στιγμήν στρατιῶται τινες προσεπάθουν νὰ διασώσωσι τὰ πολυτελῆ ἐπιπλά τὰ ὅποια ἐκόσμουεν τὴν αἰθουσαν τῶν στραταρχῶν, τὸ φάνωμα τοῦ δώματος τούτου κατέπεσε καὶ τινες αὐτῶν ἐπληρώθησαν. Ὁ αὐτοκράτωρ διέταξεν ἀμέσως ν' ἀφῶσιν καὶ τὸ παλάτιον καὶ πᾶν ὅ,τι περιεῖχε νὰ κατὰ μᾶλλον παρὰ νὰ ῥίψουσιν ἐκείνους εἰς μόνος ἄνθρωπος.

Ἀφῆθεν εἰς τὴν διάκρισιν αὐτοῦ, τὸ πῦρ ἠυξήθη τεραστίως. Ἡ φλόξ ἐξώρμησε ταυτοχρόνως ἀπὸ ὅλας τὰς ὁροφάς, καὶ περιεκύλυε κατὰ γράμμα διὰ τῶν ἀδηράγων ῥευμάτων τῆς τοῦ εὐροῦ ἐκεῖνο οἰκοδόμημα. Μὲ σκυθρωπὸν τὸ βλέμμα παρυσίσκετο ὁ λαὸς εἰς τὸ τρομερὸν τοῦτο θέαμα, ὅτε, ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους τοῦ ποταμοῦ, στήλη καπνοῦ, φωτισθεῖσα μετὰ μικρὸν ὑπὸ λάμψεως ζωηρᾶς, εἰδοποίησε τὸ καταπεπληγμένον πλῆθος ὅτι νέα πυρκαϊὰ εἶχεν ἐκρηγῆ εἰς Βασίλι-Ὀστρόφ.

Ἐξ' ἐθίμου ἀνατρέχοντος εἰς Πέτρον τὸν Μέγαν, οἱ Ῥώσσοι ἠγεμόνες ὀφείλουσι νὰ παρυσίσκωνται πανταχοῦ ὅπου ἀναφανῇ τὸ πῦρ ἐν τῇ καθέδρᾳ αὐτῶν. Ἀρχηγοὶ τῆς μεγάλης οἰκογενείας, ὀφείλουσι νὰ δίδωσι τὸ πρᾶξιμα τῆς ἀφροσύσεως, καὶ πῶποτε δὲν λείπουσιν ἀπ' αὐτό. Ἐν τούτοις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὁ διάδοχος μέγας Δουὶξ ἐνόμισε καθῆκον νὰ παρακαλέσῃ τὸν αὐτοκράτορα νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ ὅπως τὸν ἀναπληρώσῃ πορευόμενος ἀντ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἀναφανείσαν πυρκαϊάν.

Ὁ αὐτοκράτωρ τῷ ἀπεκρίθη.

— Ὅχι, δὲν εἶναι ἐδικόν σου ἔργον νὰ δράμῃς πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο· θὰ μείνης ἐδῶ. Βλέπεις, Ἀλέξανδρε, ἂν ἡ οἰκία μας καίεται, ἔχομεν ἡμεῖς τὰ μέσα νὰ κάμωμεν ἄλλην, ἀμφίβολον δὲ εἶναι ἂν οἱ ἰδιοκτῆται ἐκείνων ἐκεῖ δύνανται νὰ κάμωσι τὸ αὐτό.

Καὶ ἀποσπᾶσας μέγαν ἀριθμὸν τῶν περικυλουσῶν τὰ ἀνάκτορά του ἀντιλῶν, τὰς ἐστείλεν εἰς Βασίλι-Ὀστρόφ· ἀναβὰς δὲ καὶ αὐτὸς ἔλκυθρον, ἐπρόφθασε πρὸ αὐτῶν εἰς τὸν τόπον τῆς συμφορᾶς, ἐνθα διενευκτέρευσε.

Τὸ χειμερινὸν ἀνάκτορον ἔκαγεν ὁκτῶ ὅλας ἡμέρας καὶ ἐντελῶς παρηναλώθη ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ἐξαίρεσει τῶν ἐξωτερικῶν αὐτοῦ τοίχων. Ἀλλ' ὁ

(1) Ἀναβιβάζουσι μέχρι τῶν τρισχιλίων τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν τῷ χειμερινῷ Ἀνακτόρῳ οἰκούντων ὑπαλλήλων καὶ θεραπόντων.

μῶς, δύο ἔτη βραδύτερον· ἐξήρχετο τῆς τέφρας αὐτοῦ, περικαλλέστερον, πλουσιώτερον, πολυτελέστερον παρὰ πρότερον, καὶ ἤδη ἀνεπίδεκτον πυρπολήσεως!

Ἀκολουθήσωμεν τὴν πορείαν ἡμῶν ἀναβαίνοντες τὴν ὁδὸν τῆς Αὐλῆς.

Ἴδου ἐφθάσαμεν ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ Τρώισκ (Τριάδος) φερούσης εἰς τὰς νήσους· ἀντιμετωπίζει αὐτὴ τὸ πεδῖον τοῦ Ἄρεως, τὴν θαυμασίαν ταύτην πλατεῖαν τῶν ὅπλων ἐνθα κατὰ πᾶσαν πρώτην Μαΐου βλέπει τις παραταττομένας τὰς ἐξήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς, τοῦ ἀνθους τοῦ Ῥώσσοικου στρατοῦ, καὶ μιᾶς τῶν ἐκλεκτοτέρων τοῦ κόσμου. Ἡ πλατεῖα αὕτη περικυκλοῦται, ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑπὸ τοῦ Θερινοῦ Κήπου· μετὰ τὰ σύμφυτα αὐτοῦ δάση καὶ ἐπισκιάσματα· ἀφ' ἐτέρου ὑπ' ἄλλου κήπου τοῦ παλατίου τοῦ Μιχαήλ, ὅσον οἶόν τε λαμπροῦ καὶ τερπνοῦ. Ἀκούθως ἀπαντᾷ τις μεγαλοπρεπῆ μέγαρα, τὸν ἀνδριάντα τοῦ Σουβάρωφ καὶ τὸν Νέβαν.

Ὁ θερινὸς κήπος, περὶ οὗ ἀνωτέρω εἵπομεν· ἐκτείνεται παρὰ τὴν μεγάλην ὁδὸν ἀπὸ τῆς ὁποίας χωρίζεται διὰ κιγκλίδος σιδηρᾶς, τοιαύτης κατασκευῆς καὶ ἐκτάσεως, ὥστε καθίσταται μοναδικὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς θέαμα. Διηγοῦνται τὰ χρονικά, ὅτι Ἀγγλὸς τις ἐταξείδευσεν ἐπίτηδες εἰς Πετρούπολιν ὅπως θαυμάσῃ τὰς κιγκλίδας ταύτας, καὶ ὅτι ἅμα ἰδὼν αὐτάς, ἀνεχώρησε.

Εἰς τὴν ἐσχатиὰν τῶν κιγκλίδων τούτων κατὰ τὸν ἀνάρβουν τοῦ ποταμοῦ, ὑπάρχει μέτριόν τι καὶ ταπεινὸν μνημεῖον, ἀπλῆ μονόροφος οἰκία· ἡ οἰκία αὕτη δὲν ἦτο εἰμὴ τὸ θερινὸν παλάτιον Πέτρου τοῦ Μεγάλου, ἐξ οὗ ἀπεδόθη τὸ ὄνομα εἰς τὸν κήπον.

Ἡ γεφύρα τοῦ Τρώισκ ἔχει μῆκος ἐπέκεινα τῶν τριακονσίων πεντήκοντα πήχεων, καὶ στηρίζεται ἐπὶ τριακοντατριῶν ζευγμάτων συνεχομένων πρὸς ἄλληλα διὰ κάλων καὶ ἀλύσεων ἰσχυρῶν.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔθρου τοῦτου ἐπειράθημεν νὰ δώσωμεν γενικὴν τινα ἰδέαν περὶ τῆς ὄψεως τῆς Πετροπόλεως, περικυκλουμένης ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Νέβα, καθ' ὅλον τὸ ὕψος τῆς Ἀγγλικῆς κρηπίδος· δὲν θὰ ἦτον ἀνωφελὲς ἐὰν ἰστάμεθα ἐπὶ μίαν στιγμήν ἐδῶ, ὅπως ἴδωμεν τὸ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου γεφύρας Πανόραμα, ἀπὸ τοῦ μέσου δηλαδὴ τῆς γεφύρας τοῦ Τρώισκ.

Οὐδὲν οὐδέποτε ἴδομεν λαμπρότερον θέαμα τῆς ἐν ὥρα κατ' ἣν ἄπαντες τῆς διύσεως οἱ οὐρανοὶ εἶναι βεθυθισμένοι εἰς ζόφον. Ὑπάρχει τι ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἐφηβύον ὅλα τὰ ἀντικείμενα χωρὶς νὰ τὰ συγχέῃ. Ἀκολούθησον διὰ τοῦ βλέματος τὸν πρὸς δυσμὰς ῥοῦν τοῦ ποταμοῦ· ἐκ δεξιῶν σου, ὑπάρχει τὸ φρούριον προσκαθήμενον, ὡς εἶπεν, ἐπὶ τῶν κυμάτων αὐτῶν, καὶ ὅθεν ἡ

ψοῦται μικρὸς ὀβελίσκος, ἔνθα καθ' ἐσπέρην συν-
 ὠλῶνται ποικιλοτρόπως τοῦ δύνοντος ἡλίου αἱ τε-
 λευταῖαι ἀκτῖνες· ἐξ εὐωνύμων, ἐκεῖ, διαγράφεται
 γραμμὴ ἀνακτόρων περατομένη ὑπὸ τοῦ αὐτοκρα-
 τορικοῦ ἀνακτόρου καὶ τῶν οἰκοδομῶν τοῦ Ναυ-
 αρχείου, ὁ σηματοφόρος ἱστός τοῦ ὁποίου ἀπολή-
 γει εἰς χρυσὴν ναῦν, δῶρον τῆς πλουσίας τοῦ Ἀμ-
 βούργου πόλεως. Ἀντικρὺ σου ὁ ποταμὸς διαι-
 ρεῖται εἰς δύο πλατεῖς· βραχίονας, οἷονεὶ θέλων νὰ
 περιλάβῃ τὸ χρηματιστήριον μὲ τὸς δωρικούς
 αὐτοῦ κίονας καὶ τὰς δύο αὐτοῦ ναυμαχικὰς στή-
 λας, φάρους κλασσικούς τοὺς ὁποίους θὰ ἐξελάμ-
 θανέ τις, μακρόθεν θεώμενος, ὡς δύο κολοσσάτους
 φρουροὺς αὐτοῦ. Πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ χρηματιστη-
 ρίου συμπικνουῦται δάσος ἱστών μυρίας φερόντων
 σημαίας, ἐκτυλισσοῦσας εἰς τοὺς ἀέρας τὰ χρώ-
 ματα καὶ τὰ ἐμβλήματα πάντων τῶν ἐθνῶν· ἐξ
 ἀριστερῶν κατέρχεται ὁ ποταμὸς, κοπτόμενος
 εἰς ἀπομεμαχρυσμένην ἀπόστασιν, ὑπὸ τῆς γεφύ-
 ρας τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τῆς νέας ἐκ σιδήρου καὶ γρα-
 νίτου γεφύρας, ἥτις ἐγείρεται πλησίον τῆς Ἀγγλι-
 κῆς κρηπίδος· ἀκολουθῶς, εἰς τὸν ὀρίζοντα, καθ'
 ἐκάστην στιγμήν ὑψοῦνται ἑλαφροὶ καπνοὶ στή-
 λαι, ἀναγγέλλουσαι τὴν ἀφίξιν ξένων πυροσκάφων,
 καὶ βλέπεις τὰς λευκὰς πτέρυγας τῶν πλοίων τὰ
 ὁποῖα προσθέουσιν πλησίον, καὶ ἀντανακλῶσι τὸ
 γλυκὺ τοῦ λυγρόφωτος χρῶμα. Φαντάσθητι ἀκο-
 λούθως μυρίας λέμβους ὀλισθαίνουσας, δίκην βε-
 λῶν, ἐπὶ τῆς λείας τοῦ Νέβα ἐπιφανείας καὶ κατα-
 λειπούσας ὀπίσω αὐτῶν ἀργυροῦν μακρὸν αὐλακᾶ·
 πρόσθως ἐπὶ τούτοις· μεγάλα πλοῖα, ἀκίνητα, μὲ
 τὰς μακρὰς αὐτῶν μελαίνας κεραίαις ὑψουμένας
 εἰς τοὺς ἀέρας· ζωογόνησον μετέπειτα πάντα ταῦτα
 διὰ τῆς τύρβης καὶ τῆς κινήσεως πόλεως μεγάλῃς,
 ἧς ἡ νύξ δὲν ἔχει σκιάς καὶ δὲν θὰ λάβῃς ἀκόμη
 παρ' ἀμυδρᾶν καὶ ἀτελεῖ ἰδέαν τῆς περὶ ἧς λαλοῦ-
 μεν εἰκόνας.

Αἱ νῆσοι ἀποτελοῦσι μέρος τῆς πόλεως. Πε-
 λαμβάνονται αὗται ἐντὸς εὐρείας περιφερείας, ἔ-
 ναι μάλιστα αὐτῶν εἰσι συμφυσῆς, ὡς ἡ Βασιλι-
 Ὅστροφ καὶ ἡ παλαιὰ Πετρούπολις ὅπισθεν τοῦ
 φρουρίου. Ἀλλ' αἱ κυρίως λεγόμεναι νῆσοι, αἱ κε-
 καλυμμέναι ἀπὸ ἄλγη καὶ ἄνθη, ἔνθα πορεύον-
 ται ἢ ἀναπνέουσι τὰς αἰῶνας τοῦ Ἰουνίου ὑπὸ
 τὰ σκιασμάτα συμφύτων κήπων, αἱ νῆσοι αἵτι-
 νες εἶναι ἀνθηρὰ καὶ χλωδαῖς ἐν μέσῳ τῶν ὑ-
 δάτων, αἱ νῆσοι αὗται ἀπέχουσι τῆς πόλεως ὅ-
 λην λεύγαν. Ἡμεῖς παρερχόμεθα αὐτάς, ἀφίνον-
 τες εἰς ἄλλην γραφίδα τὴν φροντίδα τοῦ νὰ τὰς
 περιγράψῃ, ἢ νὰ εἴπῃ περὶ τῆς θέας, τῆς ζωῆς,
 τῆς κινήσεως αὐτῶν.

Ἐλαφρὸν ὄχημα μᾶς σύρει ἐπὶ ὀμβροῦ ἐδά-
 φους καὶ ἰδοὺ διήλθομεν τὸν μικρὸν ποταμὸν Καρ-
 πόφκα· εἰμεθα ἐν τῇ νήσῳ τῶν Φαρμακοποιῶν,
 οὕτως ὀνομασθεῖσα ἐκ τοῦ βετανικοῦ κήπου, ἐν
 ἧς αὐτῇ συνέστησε Πέτρος ὁ Α'. Κομψὴ Ἰταλι-
 καὶ οἰκία, κρυπτόμενη σχεδὸν ὑπὸ τὰ ἄνθη πα-

ρατείνονται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἥτις περαιοῦται
 εἰς γέφυραν συνέχουσιν τὰς δύο ὄχθας τοῦ Μι-
 κροῦ Νέβα, ποταμοῦ τρεῖς πλατυτέρου τοῦ Ση-
 κουάνα. Ἐκείθεν τῆς γεφύρας ταύτης βλέπει τις
 τὴν τοῦ Λαβὰλ ἐξοχὴν, ὅλην ἀρωματιζομένην
 ὑπὸ πορτοκαλλεῶν, ὡς νὰ ἔκειτο εἰς τὸν κόλπον
 τῆς Νεαπόλεως, καὶ παρεκτείνουσιν τὸν Ἀγγλικὸν
 αὐτῆς παράδεισον ἐπὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ,
 τοῦ ὁποίου τὰ δικυγὴ ὕδατα νίπτουσι κατὰ γράμ-
 μα τὴν χλόην των. Ἰψηλότερον ἵδρυται ἡ ἑπικυλῖς
 τοῦ κόμητος Νεσσσελρὸδ, τοῦ διασήμεου διπλωμά-
 του, ὅστις ἐπὶ τεσσαρχονταετίαν ἐλάμβανε τὸ
 μᾶλλον ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰ πράγματα τῆς Εὐ-
 ρώπης.

Ἰδοὺ ἡμεῖς εἰς Καμένονοι - Ὁστροφ. Ἡ νῆσος
 αὕτη, ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Μεγά-
 λου-δουκὸς Μιχαήλ, εἶναι ἰδίως κεκαλυμμένη ὑπὸ
 ἐξοχῶν τερπνοτάτων. Οὐδέποτε εἶδέ τις τοσαύ-
 την ἀνθέων δαψίλειαν, καὶ μάλιστα ἀνθέων ἐξω-
 τικῶν. Αἱ Χλωρίδες ὅλων τῶν κλιμάτων φαίνονται
 συρρέουσας εἰς ταῦτα τὰ μέρη, ὡς διὰ νὰ συν-
 τρέψωσι εἰς τὸν μαχικὸν αὐτῶν καλλωπισμόν.

Θὰ διαδῶμεν χωρὶς νὰ σταθῶμεν ἐνώπιον ὅλων
 τούτων τῶν τόσῳ ποικίλης ἀρχιτεκτονικῆς οἰκοδο-
 μημάτων, ἔνθα τὸ τουρκικὸν κίσκειον, ὁ Γοτθικὸς
 θόλος, τὸ ἀέτωμα τὸ Ἑλληνικόν, τὸ Ἰταλικὸν ἄν-
 δρην συγχέονται εἰς τὴν σκιάν δενδροστοιχιῶν καὶ
 κήπων. Οὐδ' αὐτὴ δὲ ἡ Γελακύνη, ἡ νῆσος τῆς
 αὐτοκρατορίσεως θὰ μᾶς ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ παρέλ-
 θωμεν. Διαβίνομεν πρὸ τοῦ κοσμοῦντος αὐτὴν
 πολυτελοῦς μεγάρου, καὶ περιελθόντες διὰ τοῦ θαυ-
 μαστοῦ αὐτῆς παραδείσου, ὅστις ἐκτείνεται μέχρι
 τοῦ στομίου τοῦ κόλπου, θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν
 νῆσον τῆς Κρεστόφκης, τὴν μεγαλητέραν πασῶν,
 καὶ ἰδιοκτησίαν τῶν πριγγίπων Βελοσέβσκι. Ἐν-
 ταῦθα εἶναι τὸ προσφιλες τοῖς Γερμανοῖς τεχνί-
 ταις καὶ τοῖς Ῥώσοις ἐμπόροις συνεντευκτήριον. Οἱ
 πρῶτοι πλημμυροῦν τὰ ξενοδοχεῖα, ἐσθίνοντες, κα-
 πνίζοντες, πίνοντες εἰς τὸν ἦχον θορυβώδους στρα-
 τιωτικῆς μουσικῆς, οἱ ἕτεροι στρώνονται μετ' ἀ-
 φελείας ἐπὶ τῆς χλόης τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ,
 ἢ ὑπὸ τὰ δένδρα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς νήσου. Ἡ
 οἰκογένεια ἐξάπλωται ἐπὶ τῆς χλόης· τὸ κάνιστρον
 τῶν προμηθειῶν ἀνοίγεται, καὶ παρασκευάζεται τὸ
 τέϊ τὸ ὑπεραγαπώμενον τοῦτο παρὰ τῶν Ῥώσων
 ποτόν. Κατὰ τινὰς τοῦ θέρους ἡμέρας οἱ ἐν τῷ τόπῳ
 ἐγκατεστημένοι Τάταροι ἔρχονται νὰ πανηγυρί-
 σωσιν, ὑπὸ τὰ ἐξ ἑλατῶν δάση τοῦ ἀρκτικοῦ μέ-
 ρους, μίαν τῶν ἑορτῶν των, καὶ τότε βλέπει τις
 σκηνὰς ἐγειγερμένας ἐπὶ τῆς πεδιάδος, πυρὰ ἀνημ-
 μένα ἐπὶ τῶν προχωμάτων τοῦ πορθμοῦ, ἀκούει
 ἄσματων ἀγνώστων καὶ θαῆται ἐνίοτε ἄλλοκότους
 χοροῦς.

Ἐκείθεν τῶν νήσων τούτων, ἐκ τοῦ ἐτέρου μέ-
 ρους τοῦ Νέβα, πρὸς ἄρκτον, μικρὰ χωρία δίδουσι
 τὴν ζωὴν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ.

Οἱ κάτοικοι τῶν ἀγροτικῶν τούτων διαμονῶν
 δύνανται ν' ἀπολαύωσι κατὰ πάντα ἰούλιον μῆνα,

ἐροῦν τινος πατροπραδότου τῆς συγκομιδῆς τοῦ χόρτου, λέγομεν.

Πολλὰ ἑκατοντάδες θεριστῶν καὶ θεριστριῶν, συρρέουσιν ἀπὸ τὰ πλησίον χωρία, διασκορπίζονται εἰς τὰς εὐρείας πεδιάδας. Ἡ ἐργασία ἀρχεται ἀπὸ πρωῒς μετὰ πλείστης ὕψους τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς προθυμίας ἐν ἧῳ ἄσμάτων ἐπιβολῆς τῆς ἐσπέρας, ἄνδρες καὶ γυναῖκες συνανθροῖζονται ἐπὶ τῷ αὐτῷ διὰ τὸ κοινὸν δεῖπνον, μετ' ὃ δὴ οἱ τρεῖς τῶν πρώτων λαμβάνουσι τὴν βαλακδικαν, εἶδος Ῥωσικῆς κιθάρης, ταταρικῆς καταγωγῆς, ἐνῷ νεᾶνις τις καὶ εὐτραφὴς νεανίας, μετὰ τὸν θραχὺν αὐτοῦ χιτῶνα ὑπερηφάνως ἐσφιγμένον περὶ τὴν ὀσφύν, ῥίπτονται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σχηματισθέντος εὐρέως κύκλου. Ἀρχίζουν ἐπειτα νὰ χορεύωσι τὸν ἔθνικόν ἐκεῖνον χορὸν, ἐντελῆ ἰδέαν τοῦ ὁποίου δὲν ἐλάμβανέ τις, ἂν περιωρίζετο εἰς τὸ νὰ εἰπῇ μόνον ὅτι εἶναι πρωτότυπος καὶ χαρίεις. Ὁ Ῥωσικὸς χορὸς εἶναι συγχρόνως μικρὸν δράμα, πρὸς τὰ σχήματα, αἱ κινήσεις, ἡ μιμητικὴ τοῦ σώματος καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ἂν ᾔναι συγκεχωρημένον νὰ ἐκφρασθῶμεν οὕτως, ἀποτελοῦσι σκηνάς, ἐν αἷς τὸ πάθος, ἡ μῆνις, ἡ μεταμέλεια, ἡ περιφρόνησις, ἡ παράκλησις, ἡ διαλλαγή ἐκφράζονται ἀλληλοδιαδόχως διὰ τοῦ ἥχου τοῦ ὄργανου, οὗ ἡ μελωδία, καὶ τοὶ μονότονος, συμφωνεῖ θυμικῶς μετὰ τὰς διαφόρους κινήσεις καὶ στάσεις τῶν χορευτῶν. Οἱ δύο χορεύται, ὑπὸ κοινοῦ αἰσθημάτων ἐχόμενοι κατ' ἀρχάς, χορεύουσι μειδιώντες τρυφερὸν πρὸς ἀλλήλους αἶφνης ἀστραπὴ ὀργῆς ἀνακρίνεται εἰς τὸ βλέμμα τῆς χορευτρίας, ἥτις φεύγει διωκομένη ὑπὸ τοῦ συγχορευτοῦ, ὅστις ἴσταται αἰφνιδίως καὶ τρέπεται νῦν εἰς φυγὴν, ὡς αἰσχυνθεὶς διὰ τὴν ἀδυναμίαν του. Τότε δὴ ἀρχεται ἡ σκηνὴ τῆς μῆνιδος· ἡ μεταμέλεια διαδέχεται μετ' ὀλίγον αὐτὴν οἱ δύο χορεύται πλησιάζουσιν, ἀλλὰ μειδίαν κακῶς ἐληφθὲν καὶ ἐξηγήθην ἀμφιβόλως, τοὺς διαχωρίζει ἐκ νέου. Ἐνταῦθα ἡ χορεύτρια σαρκασμοὺς ἐκφράζουσα, θεωρεῖ τὸν συγχορευτὴν τῆς, καὶ τὸν ἀπελπίζει διὰ σημείου περιφρονησεως ἐσχάτης. Ἐκεῖνος τότε τὴν παρακολοῦθεὶ κατὰ πόδας καὶ μετὰ τὴν ἐκφρασὴν τῆς παρακλήσεως καὶ τῆς μεταμέλειας· ἐγγὺς ἐστὶν ἡ τελεία συνδιαλλαγὴ. Ἡ κιθάρη ἐπισπύδει τὰ ἄσματα τῆς, τὰ βήματα τῶν χορευτῶν καθίστανται ῥαγδαίοντα, ὁ νεανίας μας κάμνει μάλιστα ἀσκήσεις καὶ θαύματα χορογραφικά. Ἐπὶ τέλους ἡ συμφιλίωσις λαμβάνει χώραν, καὶ τὸ ζεῦγος, ἀποστάζων ἰδῶτος, ἀποκειμηκῶς ἐκ τοῦ κύπου, ἐπανέρχεται εἰς τὸν κύκλον ἐν τῷ μέσῳ τῶν χειροκροτήσεων τῶν θεατῶν, ὑποχωροῦν εἰς νέους χορευτάς. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οὗτοι ἐπαναλαμβάνουσιν ἀκριβῶς τὰ αὐτὰ κινήματα καὶ σχήματα· ἡ νεᾶνις ἐφοδιάζεται διὰ σπλίου, καὶ, διαχειρίζουσα μετ' ἐπιδεξιότητος τὸ ὄργανον τοῦτο, μεταχειρίζεται αὐτὸ ὅπως παροῦσιν τὸν συγχορευτὴν τῆς διὰ κινήσεων χαρισιστῶν.

(Εὐτέρ. φύλ. 7 τόμ. ΣΤ')

Ἰπάρχει τι ἐν τῇ χορῳ τούτῳ ἐνεργητικὸν καὶ χυῶν συγχρόνως, δίδον εἰς αὐτὸν χαρακτῆρα ἀλοκότητος πρωτοτυπίας.

Ἐνῷ δὲ ἡ κιθάρη συνοδεύει τὰ βήματα τῶν χορευτῶν, χοροὶ φωνητικοὶ συγκροτοῦνται, ἐρχόμενοι εἰς βοήθειαν τοῦ ὄργανου, καὶ δὲν βραδύνουν μάλιστα νὰ καταπνέξουν τοὺς ἥχους αὐτοῦ. Οἱ χορεύται, παροξυνόμενοι ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας ταύτης τῶν ἀνθρωπίνων φωνῶν, ζωογονοῦνται, κυριεύονται ἀπὸ πάθος, καὶ προκαλοῦσιν ἐπευφημίας φρενητικῆς. Τρίτον ζεῦγος διαδέχεται τὸ δεύτερον, καὶ οὕτω καθέξῃς μέχρις οὗ ἡ ὥρα παρέλθῃ.

Ἡ ἐορτὴ αὕτη, φωτιζομένη ὑπὸ παραδόξου καὶ γλυκεῶς βορείου τοῦ θέρους λυκόφωτος, ἐπαναλαμβάνεται καθ' ἐκάστην ἐσπέραν, μέχρις οὗ ἡ συγκομιδὴ τοῦ χόρτου περαιωθῇ καὶ συναθροισθῇ εἰς τὰ παραπήγματα τὰ μεγάλα.

Οἱ Ῥῶσοι ἀγαποῦν τὰς ἐορτάς. Οὐδεμία συγκομιδὴ δὲν ὑπάρχει χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν ἐδικήν της. Οὕτω, τὸ χόρτον, οἱ θερισμοί, τὰ μῆλα, εἶναι τοσαῦτα εὐκαιρία ἀγροτικῶν πανηγύρεων. Τὶ φυσικώτερον καὶ θελκτικώτερον παρὰ ἡ διὰ τῶν ἀφελῶν καὶ ἀθῶων τούτων διασκεδάσεων ἀναγνώρισις τῆς ἀγαθότητος τῆς Θεῆς Προνοίας καὶ τῆς γονιμότητος τῆς φύσεως!

Τὸ καλοκαίριον εἶναι παροδικόν εἰς Πετρούπολιν καὶ παρέρχεται ταχύτερον ἢ ἄλλοθι. Ἀμα φθάσαντος τοῦ αὐγούστου, ὁ ἥλιος περικαλύπτεται ἀπὸ νέφη, αἱ αὖραι ψυχραίνονται, τὸ λυκαυγὲς τὸ γλυκὺ τῶν θερινῶν νυκτῶν φεύγει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὅπως ὑποχωρήσῃ εἰς τοὺς ζόφους. Αἱ νῆσοι ἐρημούνται ὀλίγον κατ' ὀλίγον· ἀκολούθως, κατὰ πρῶτον μὲν αἱ μικραὶ οἰκίαι τῶν χωρίων, ἐπειτα δὲ αἱ μεγάλαι· καὶ, πρὶν τοῦ ὁκτωβρίου μηνός, ἐξαίρεται εὐαρίθμων τινῶν, ἅπαντες οἱ κάτοικοι τῶν ἀγρῶν ζητοῦσι ἄστυον κατὰ τοῦ χειμῶνος καὶ τῶν παγετῶν εἰς τὰς ἐν τῇ πόλει στερεὰς καὶ θερμὰς αὐτῶν οἰκίας.

Τοιαύτη ὑπάρχει, ἐν συνόψει, ἡ ἀκριβὴς θεὰ τῆς Πετροπολῆος εἰς τὸ διὰστημα τοῦ θέρους.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν.) Π. Γ.

Ο ΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΟΣ.

Τὸ 1550, ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελὸς (περιώνυμος Ζωγράφος Ἰταλῆς) ἀπώλεσε τὸν Οὐρβινον, τὸν πιστὸν αὐτοῦ ὑπηρετὴν τὸν ὁποῖον προσέλαβε μετὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Φλωρεντίας, τῷ 1530 ἔτος, ὅταν ὁ Ἀντώνιος Μίνης, ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, μετέβη εἰς Γαλλίαν. Ὁ Οὐρβίνος διέμεινεν παρὰ τῷ κυρίῳ του εἰκοσι καὶ ἑξέτη. Ἡμέραν τινὰ ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελὸς τῷ λέγει·

— Ἐὰν ἀπέθνησκα αἶφνης, τί ἤθελες κάμει;

— Ὅτι ἀναγκασθῶ νὰ ὑπηρετήσω ἄλλον αὐθέντην, ἀπεκρίνατο ὁ Οὐρβίνος.